

سال کا آخر

پنج سال ہمراہے با
اکبر ہاشمے رفسنجانی

www.ketab.ir
غلامعلی رجایی

انتشارات سیر جمال

سرشناسه	رجایی، غلامعلی، ۱۳۳۶ -
عنوان و نام پدیدآور	سال‌های آخر / غلامعلی رجایی.
مشخصات نشر	تهران: سفیر اردهال، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۳۸۱ ص: مصور (رنگی).
شابک	۷۰۰۰۰ ریال: ۴-۳۱۳۸۵۴-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	نماینه
عنوان دیگر	پنج سال همراهی بااکبر هاشمی رفسنجانی.
موضوع	هاشمی رفسنجانی، اکبر، ۱۳۱۳- ۱۳۹۵.
موضوع	Hashemi Rafsanjani, Akbar
موضوع	سیاستمداران -- ایران -- قرن ۱۴
موضوع	Iran -- Politicians -- ۲۰th century
موضوع	ایران -- سیاست و حکومت -- ۱۳۵۷ -
موضوع	Iran--Politicsand government--1978
رده بندی کنگره	DSR۱۷۱۰/۵
رده بندی دیویی	۹۵۵/۰۸۴
شماره کتابشناسی ملی	۷۴۰۶۳۱۷
وضعیت رکورد	فیبا

سال ما آخر

پنج سال همراهی با اکبرهاشمی رفسنجانی

www.etab.ir
غلامحسین رفسنجانی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۳-۸۵۴-۴

صفحه آرایی، طراحی جلد: واحد آماده سازی نشر سفیر اردهال

لیتوگرافی: نویس | چاپ: عتروت | صحافی: معصومیه

قیمت: ۸۰,۰۰۰ تومان

نوبت چاپ: دوم - اسفند ۱۳۹۹

شماره نشر: ۲-۸۵۲

شمارگان: ۵۵۰ نسخه

نشانی دفتر: تهران، خیابان مفتاح، خیابان سمیه، روبروی بانک ملی ایران، ساختمان ۱۱۸، واحد ۴

کدپستی: ۷۴۷۱۵ - ۱۵۸۱۸

تلفن مرکز بخش: ۸۸۳۱۳۸۹۸ - ۸۸۳۱۹۳۴۲ ۰۲۱

www.safirardehal.ir

www.safirardehal.com

email: safirardehal@yahoo.com

© حق چاپ: ۱۳۹۹

هرگونه نسخه برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی و اقتباس در گیومه در مستند نویسی، و مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست مطالب

۷	مقدمه مؤلف
۹	فصل اول: آغاز همکاری من با آقای هاشمی
۲۳	فصل دوم: هاشمی از نگاه من
۷۵	فصل سوم: آنچه بین من و هاشمی گذشت
۱۴۱	فصل چهارم: منزلت نزد امام خمینی و ارتباط با رهبری
۱۵۷	فصل پنجم: حماسه حضور
۱۷۹	فصل ششم: هاشمی و جریان انحراف
۱۸۹	فصل هفتم: هاشمی و دولت تدبیر و امید
۱۹۷	فصل هشتم: هاشمی و مسئله حصر
۲۰۳	فصل نهم: مظلومیت‌ها و تخریب‌ها
۲۴۷	فصل دهم: هاشمی و ماجرای مهدی
۲۵۹	فصل یازدهم: مسافرت‌ها و بازدیدها
۲۷۳	فصل دوازدهم: ملاقات‌ها و دیدارها
۳۱۵	فصل سیزدهم: نظرها و دیدگاه‌ها
۳۳۵	فصل چهاردهم: آخرین روزها و یادها
۳۵۱	تصاویر و ضمائم
۳۷۵	نمایه

مقدمه مؤلف

بناهم حضرت دست که بر کرده و می کند نکوست.

خدای بزرگ بر من منت نهاد و توفیق یافتم که در پنج سال آخر عمر پر حادثه فقیه نواندیش، مفسر مجاهد و سیاستمدار برجسته دوره معاصر، آیت الله اکبر هاشمی بهرمانی - معروف به هاشمی رفسنجانی - به عنوان همکار و مشاور در مجمع تشخیص مصلحت نظام در کنار ایشان باشم. در این مدت، تقریباً هر روز از ساعت هشت صبح تا عصر و گاه پس از غروب، در مجمع بودم و در جلسات و ملاقات‌های داخلی و خارجی، بنا به ضرورت و مصلحت، حضور داشتم. طی این سال‌ها، از هاشمی زیاد دیدم و فراوان شنیدم و از نزدیک شاهد رویدادهایی بودم که احساس کردم ثبت آن‌ها در تاریخ پرفراز و نشیب جمهوری اسلامی ایران می‌تواند مفید باشد. احساس تکلیف در برابر تاریخ و نسل آینده این میهن علوی، موجب شد، دست به ثبت و نگارش زده و دیده‌ها و شنیده‌های این سال‌ها را در مجموعه حاضر به صفحات ماندگار تاریخ بسپارم.

من در روایت مطالب این اثر به تاریخ، صادقانه قلم زده‌ام و در اقتداء به ابوالفضل بیهقی مورخ امین دوره غزنویان، خاطراتی را که خود شاهد بوده و یا از اشخاص مطمئن شنیده‌ام، نگاشته‌ام. البته مواردی محدود و البته مهم به دلیل برخی ملاحظات و مصلحت‌ها که لازمه تاریخ‌نگاری شفاهی است، به این اثر راه نیافت و از راه‌یابی به صفحات تاریخ بازماند؛ شاید این خاطرات ناگفته، به دلیل حساسیت‌هایی که در نقل‌شان وجود دارد، پس از چند دهه و احتمالاً پس از من منتشر شوند.

امیدوارم اثر حاضر که اولین اثری است که به صورت خاطره از همکاران نزدیک آقای هاشمی منتشر می‌شود، بتواند مورد استفاده خوانندگان عزیز و تاریخ پژوهان ارجمند قرار گرفته و به سهم خود، اوراقی اندک بر تاریخ ایران معاصر بیفزاید و اندک ادای دینی به ساحت وجودی این شخصیت تاریخی و فقیه و مفسر سیاستمداری که تربیت‌یافته امام خمینی بود و

سرشار از ظرفیت‌های کم‌نظیر خدادادی، به شمار می‌آید؛ هم او که به‌رغم برخی نقدهای درست، بر ۶ دهه خدمت و تلاش وی که هیچ کنش گری از آن مصون نبوده و نیست، ایران کنونی به سهم و اندازه‌ای معلوم، مدیون فکر، تلاش، آثار، مجاهدت‌ها و نواندیشی‌های وی بوده و خواهد بود.

به گمانم، زمان برای شناخت افراد و وقایع، مفسر بسیار خوبی است تا خدمت‌ها و خطاهای هر انسانی از جمله اکبرهاشمی رفسنجانی را در سنجهی انصاف بنشانند.

هاشمی رفسنجانی که پس از انقلاب نزدیک به چهار دهه در عرصه خدمت و مدیریت کلان کشور فعال بود، کارنامه‌ای آکنده از خدمات و تلاش و آنگونه که خود گفت، گاه خطا داشته است. در این اثر چون بنا بر نقل خاطرات و برداشت‌ها و بعضی شنیده‌های درست است، نقد و داوری در باره عملکرد و دیدگاه‌های وی مناسب به نظر نرسید و این مهم فرصت و محل دیگری را می‌طلبد.

بر این باورم، همان‌گونه که در پرسش‌ام از او که: "به نظر شما تاریخ در آینده از شما چگونه یاد خواهد کرد؟"، گفت: "فکر می‌کنم از من به‌خوبی یاد خواهد شد"، از او در صفحات تاریخ ایران به‌خوبی یاد شود.

این اثر از ایراد و نقد به دور نیست. نظرات اصلاحی و نقدهای مفید محققان ارجمند و خوانندگان گرامی در چاپ‌های بعدی آن حتماً اثر گذار خواهد بود.

لازم می‌دانم از عزیزانی که زحمت بازخوانی این نوشته را متقبل و نظراتشان را به من محبت نمودند آقایان محسن هاشمی رفسنجانی، مصطفی ایزدی، امیر خاکسار و از ناشر محترم جناب آقای سید حسین عابدینی که به اهتمام ایشان این مجموعه انتشار یافت، کمال امتنان و قدردانی را داشته باشم.

گفت کسی، خواجه سنایی بمرد
مرگ چنین خواجه نه کاری است خرد
گنج زری بود در این خاک دان
آنکه دو عالم به جوی می‌شمرد

غلامعلی رجائی

تهران، پاییز ۱۳۹۹